დავით კობახიძის არქივი (ქეთევან კელეპტრიშვილი)

დავით კობახიძე დაიბადა 1885 წ. 3 მარტს, სამტრედიაში.სწავლობდა რკინიგზის სასწავლებელში, შემდეგ კი ქუთაისის გიმნაზიის კერძო კურსებზე. ხალგაზრდობიდანვე გატაცებული იყო თეატრით. 1903 წელს ჩამოაყალიბა თეატრალური ჯგუფი, მართავდა წარმოდგენებს მუშებისთვის, გდამდა სოციალური შინაარსის პიესებს.

1921 წელს შექმნა რევოლუციური მიმართულების მოძრავი თეატრი –პროლეტარული მოგზაური დასის (“დემოსის”) სახელწოდებით.

1923 წ. მისი ინიციატივით შემოქმედებითი კადრების შექმნის მიზნით შეიქმნა ტექნიკუმი, რომლის ბაზაზე 1924 წ. გაიხსნა პროლეტკულტის “წითელი თეატრი”, რომელმაც 1926 წლამდე იარსება. მ თეატრში დავიტ კობახიძემ დადგა: ვერჰარნის “რიჟრაჟი”, სპექტაკლი “აჩრდილი დადის ევროპაში”, ლოპე დე ვეგას “ცხვრის წყარო”.

1929-37 წლებში ხელმძღვანელობდა მის მიერვე დაარსებულ მოძრავ საკოლმეურნეო თეატრს. 1933 წ. მან ჩამოაყალიბა თეატრი მესტიაში. Iყო მთელი რიგი სარაიონო თეატრების ხელმძღვანელი. ოლო წლებში აწყობდა მოძრავ ჯგუფებს კოლმეურნეობების კულტურული მომსახურების მიზნით. აწერილი აქვს წიგნი “იატაკქვეშა თეატრი”.

1929 წ. მიენიჭა საქართველოს სახალხო არტისტის წოდება.

დავით კობახიძე გარდაიცვალა 1947 წ.

ბიოგრაფიული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის ამსახველი მასალა

1. დავით კობახიძის ნამსახურობის ნუსხა.
   1926 წ. 25 მარტი. დასტამბული. ფორმა შევსებული ხელით. მელანი. რუსულ ენაზე.12 გვ.
2. ნ. მგელაძის მიერ გაცემული ცნობა დ. კობახიძის ტუაპსეში მოღვაწეობის შესახებ.
   1929 წ. 27 სექტემბერი. ხელნაწერი. მელანი. 1 გვ.
3. ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსოს, გოგუას, ბრძანება დ. კობახიძის თელავის თეატრის დამდგმელ რეჟისორად და სამხატვრო ხელმძღვანელად დანიშვნის შესახებ.
   1937 წ. 17 ოქტომბერი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
4. ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსის მოვალეობის დროებით შემსრულებლის, პ. კანდელაკის ბრძანება დავით კობახიძის დამდგმელ რეჟისორად დანიშვნის შესახებ.
   1939 წ. 1 ოქტომბერი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
5. ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსის, ი. გოგუას ბრძანება დ. კობახიძის ზესტაფონის თეატრში დამდგმელ რეჟისორად დანიშვნის შესახებ.
   1939 წ. 3 ნოემბერი. ნაბეჭდი. 3 ეგზ. 3 გვ.
6. დ. კობახიძის ავტობიოგრაფია.
   1940 წ. 1 თებერვალი. ხელნაწერი. მელანი. 3 გვ.
7. დ . კობახიძის კადრების აღრიცხვის პირადი ფურცელი.

1940 წ. 1 თებერვალი. დასტამბული ფორმა შევსებული ხელით. ხელნაწერი. 2 გვ

8. ყვარლის საკოლმეურნეო თეატრის დირექციის ოფიციალური წერილი ხელოვნების საქმეთა სამმართველოსადმი თეატრში სამუშაოდ მსახიობთა დამტკიცების შესახებ. სია თან ახლავს.
   1940 წ. 11 აგვისტო. ხელნაწერი. მელანი. ბეჭედდასმული. 2 გვ.
9. დ. კობახიძის განცხადება ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსის მოადგილისადმი ყვარელის თეატრში მუშაობის პირობების და საორიენტაციო რეპერტუარის დამტკიცების შესახებ.
   1940 წ. 14 აგვისტო. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
10. ხელოვნების საქმეთა სამმართველოს უფროსის, ა. გოგუას ბრძანება დ. კობახიძის ყვარელის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელად დანიშვნის შესახებ.
    1940 წ. 15 აგვისტო. ნაბეჭდი. 2 ეგზ. 2 ფ.
11. დ. კობახიძის სამედიცინო წიგნაკი.
    1946 წ. 1 ივლისი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.
12. დ. კობახიძის პერსონალური პენსიონერის წიგნაკი.
    1947 წ. 25 თებერვალი. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე.
13. დავით კობახიძის პერსონალური პენსიონერის წიგნაკი.
    1947 წ. 25 აპრილი. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.
14. დ. კობახიძის ნეკროლოგი.
    1947 წ. ივლისი. ფანქარი, ხელნაწერი. ნაბეჭდი. ქართულ და რუსულ ენებზე. 3გვ
15. სათეატრო მუზეუმის მიერ გაცემული ცნობა, რომ დ. კობახიძე იყო თეატრ "დემოსის" დამაარსებელი. მისი უახლოესი დამხმარე იყო ვერა კალაძე-კობახიძისა.
    1965 წ. 15 დეკემბერი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
16. დ. კობახიძის შეღავათების წიგნაკი.
    უთარიღო. დასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე.
17. დ. კობახიძის წითელარმიელის და პარტიზანის წიგნაკი.
    უთარიღო. ასტამბული. ქართულ და რუსულ ენებზე. 1 ც.

შემოქმედებითი მოღვაწეობის ამსახველი მასალა

18. დ. კობახიძის ნაშრომი „იატაკქვეშა თეატრი საქართველოში".
    პირი: ლენინი, სტალინი, გ. ერისთავი, მ. ვორონცოვი, ვლ. მესხიშვილი, ვ. აბაშიძე, მ. საფაროვა-აბაშიძე, ვ. გუნია, ნ. გაბუნია, კ. მესხი, ე. მესხი, ე. ჩერქეზიშვილი, ვლ. ბოჭორიშვილი, კ. ნუცუბიძე, ა. თოფურია, ა. ფრანგიშვილი, ე. ნინოშვილი, ა. ფურცელაძე, პ. დადიანი, ალიხანოვი, მ. თევზაძე, ს. წითლიშვილი, ი. ჩაჩუა, ი. სანიკიძე, თ. სანიკიძე, დ. შანიძე, ა. ყაზბეგი, ი. ჭავჭავაძე, გ. ნუცუბიძე, ნ. ბაკურაძე, ვ. კალაძე, ნ. ჩხიკვაძე, დ. ივანიძე, ს. ივანიძე, ვ. ანდღულაძე, პ. ირეთელი, ივ. გომართელი, ტრ. რამიშვილი, ნ. აზიანი, ლ. კეცხოველი, ალ. წულუკიძე, შ. დადიანი, ი. სარიშვილი, ვალ. გეგეშიძე, გ. მჟავანაძე, გ. დოლიძე, ლ. ბერია, ა. თოფურია, ა. ფხაკაძე, ო. ნაფეტვარიძე.
    1937 წ. ხელნაწერი, ნაბეჭდი. მელანი. რუსულ ენაზე. 79 გვ.

მოგონებები დ. კობახიძეზე

19. დ. შანიძის მოგონება დ. კობახიძის შესახებ
    პირი: დ. კობახიძე, ს. წითლიშვილი, ერმოლაევი, რ. კალაძე, სპ. კიკაჩეიშვილი, კ. მიქაძე.
    1932 წ. 24 აგვისტო.ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ

20. ა. დოლიძის მოგონებები დ. კობახიძის სათეატრო მოღვაწეობის შესახებ.
1932 წ. 28 დეკემბერი. ხელნაწერი. მელანი. 4 გვ.
21. დავით კობახიძის ბიოგრაფიული ცნობები-ავტორი მითითებული არ არის[ა. დოლიძე].
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 3 გვ.
22. „წარსულის მოგონება“-დ. კობახიძის და მისი დასის მოღვაწეობის შესახებ. ბოლონაკლული. ავტორი(?)
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 3 გვ.
23. ძმები ივანე და თედორე სანიკიძეების მოგონება დ. კობახიძის შესახებ.
პირი: ალიხანოვი, დ. (კოსტა) კობახიძე, ს. წითელაშვილი, ი. ჩაჩუა, ცინცაძე, მ. თევზაძე, მ. კალაძე, პრ. ლეჟავა.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. დაზიანებული. 2 გვ.
24. ელენე ჭუბაბრიას მოგონება დ. კობახიძის შესახებ.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
25. უცნობი პირის მოგონება დ. კობახიძის შესახებ. თავ-ბოლონაკლული.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 1 გვ.
26. ვლ. ტორონჯაძის მოგონება დ. კობახიძის შესახებ.
პირი: გერ. კალაძე, მ. ორახელაშვილი.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
27. შ. დოლიძის მოგონება დ. კობახიძის შესახებ.
პირი: დ. კობახიძე, გაბუნია, გრ. ძიგრაშვილი.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 7 გვ.
28. ვ. ანდღულაძის მოგონება დ. კობახიძის შესახებ.
პირი: დ. კობახიძე, ვ. კალაძე-კობახიძისა, გაბუნია, კ. მიქაძე.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 5 გვ.

პროგრამები

29. ქართული თეატრის პროგრამა. ლ. ვერლოს ბენეფისი. პლასტიკისა და გრაციის საღამო დ. კობახიძის მონაწილეობით.
1912 წ. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.
30. სახალხო სახლის პროგრამა. ივ. გომართელის დრამა “ქოხში”. რეჟისორი-დ. კობახიძე.
1913 წ. 23 მაისი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.
31. ტუაპსეს სახალხო სახლის პროგრამა. ე.ინგოროყვა (ნინოშვილი)-“ქრისტინე” .დადგმა-დ. კობახიძის.
1914 წ. 1 მაისი. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.
32. სახალხო სახლის პროგრამა: I განყ.-ნ. აზიანის კომედია “ფული და ხარისხი”-3 მოქმ. II განყ:-ვ. გუნიას კომედია “არც აქეთ არც იქით”-1 მოქმ. ადგმა დ. კობახიძის.
1916 წ. 22 ივნისი. დასტამბული. 1 ც.
33. სახალხო სახლის რევოლუციური საღამო-წარმოდგენის პროგრამა. I განყ.-სამხედრო ორკესტრი და რუსული გუნდი ასრულებს “მარსელიეზას”. II განყ. “საიდუმლო მრჩეველის სიზმარი”-პოტაპენკოს ბუფონადა. III განყ.- ვ. გუნიას ვოდევილი- “მონადირე”. IV განყ. “ცოცხალი სურათი”. რეჟისორი-დ. კობახიძე.
უთარიღო. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.

34. თავნაკლული პროგრამა: II განყ. – ე. ნინოშვილის „გოგია უიშვილი“. III განყ. “დივერტისმენტები”. IV განყ. “ცოცხალი სურათები”.
უთარიღო. დასტამბული. რუსულ ენაზე. 1 ც.

სხვადასხვა

35. პროლეტარული მოგზაური დასის, “დემოსის”, წესდება. შედგენილია მალაქია ტოროშელიძის მიერ.
1918 წ. 13 აგვისტო. ხელნაწერი. მელანი. დ. კობახიძის, ვ. კალაძის, გ. მჟავანაძის, სპ. კიკაჩეიშვილის და სხვ. ხელმოწერით; დანარჩენი ხელმოწერები აღარ იკითხება. დაზიანებული. 9 გვ.
36. მიხა ცხაკაიას წერილი ანატოლი ლუნაჩარსკისადმი – რეკომენდაციას უწევს დავით და ვერა კობახიძეებს.
1920 წ. 25 ნოემბერი. ხელნაწერი. მელანი. რუსულ ენაზე. 1 გვ.
37. გ. მჟავანაძის მოგონება მოძრავი თეატრის, “დემოსის” შესახებ.
პირი: ნ. ჟორდანია, ლ. კობახიძე, რამიშვილი.
38. გ. მჟავანაძის წერილი ს. გერსამიასადმი მოძრავი თეატრის, „დემოსის“, შესახებ.
პირი: დ. კობახიძე.
1945 წ. 7 აპრილი. ხელნაწერი. მელანი. 5 გვ.
39. სპირიდონ კიკაჩეიშვილის წერილი სათეატრო მუზეუმის დირექტორის გუგული ბუხნიკაშვილისადმი-უგზავნის სამტრედიის თეატრალური დასის, „დემოსის“, აფიშას, მოკლედ განიხილავს დასის მოღვაწეობას.
პირი: დ. კობახიძე, ვ. კალაძე, რ. კალაძე, ვ. გეგეშიძე, კ. მიქაძე, გ. მჟავანაძე, მ. ცხაკაია, ა. ენუქიძე, ა. ლუნაჩარსკი.
1971 წ. 9 ნოემბერი. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
40. სათეატრო მუზეუმის დირექტორის, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწის, გ. ბუხნიკაშვილის წერილი სპირიდონ კიკაჩეიშვილისადმი-მადლობას უხდის თეატრ „დემოსის“ 1918 წლის აფიშის მუზეუმისთვის გადაცემის გამო.
1971 წ. 16 ნოემბერი. ნაბეჭდი. 1 გვ.
41. ნაშრომი „ბრძოლა ბოლშევიკური თეატრისთვის“ – ავტორი უცნობია.
უთარიღო. დასტამბული. 41 გვ.
42. თეატრ „ დემოსის“ დასის წევრები 1903-1904 წ. წ. –დან 1920 წლამდე.
უთარიღო. ხელნაწერი. მელანი. 2 გვ.
43. საქართველოს საკოლმეურნეო თეატრის მოსაწვევი ბარათი გუგული ბუხნიკაშვილისადმი.
უთარიღო. დასტამბული. 1 ც.